

На основу чл. 146. став 3. Закона о планирању и изградњи ("Сл.гласник РС", бр. 72/09, 81/09-испр., 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13- одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14 и 145/14), члана 32. став 1. тачка 6. Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/07, 83/14-др.закон и 101/16- др.закон и 47/2018) и чл. 33.став 1.тач.7) Статута Града Врања ("Сл. Гласник Града Врања", број 37/18), Скупштина града Врања, на седници одржаној 29.10.2019.године доноси

О Д Л У К У

О ИЗГРАДЊИ, ПОСТАВЉАЊУ, ОДРЖАВАЊУ И ЗАШТИТИ СПОМЕН ОБЕЛЕЖЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ВРАЊА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком уређује се изградња, односно постављење спомен обележја на површинама јавне намене на територији Града Врања, услови и средства за уређење спомен обележја и њихово одржавање и заштиту, као и друга питања од значаја за спомен обележја.

Члан 2.

Спомен обележје у смислу ове одлуке јесте јавно спомен обележје, спомен плоча и други пијететни симбол који се сматра творевином од значаја за локалну, националну и светску историју и културу.

Јавно спомен обележје у смислу ове одлуке јесте споменик или други фигурални објект, скулптурално или архитектонско дело на површини јавне намене, које је у вези са знаменитим личностима или историјским догађајима из ратног периода.

Спомен плоча у смислу ове одлуке јесте плоча која се поставља на одређени објект са циљем да обележи његов значај у смислу важности за живот и рад истакнуте личности или догађаја.

Скулптурално дело у смислу ове одлуке јесте дело које се због своје уметничке вредности поставља на површини јавне намене.

Члан 3.

Површина јавне намене у смислу одредбе ове одлуке јесте простор одређен планским документима за уређење или изградњу објекта јавне намене или јавних површина, за које је предвиђено утврђивање јавног интереса у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.).

Члан 4.

Спомен обележје се изграђује, односно поставља на основу одлуке Скупштине Града Враћа (у даљем тексту: Скупштина града), у складу са законом и другим прописима којима се уређују планирање и изградња, као и спомен обележја и одредбама ове одлуке.

Члан 5.

Одредбе ове одлуке, осим у погледу органа надлежног за доношење одлуке о постављању спомен обележја, не примењује се на постављање спомен обележја, односно на израду мурала, на иницијативу друге државе.

За постављање спомен обележја на јавним гробљима примењују се одредбе закона и других прописа којима се уређују гробља.

II УРЕЂЕЊЕ СПОМЕН ОБЕЛЕЖЈА И МУРАЛА

Члан 6.

Уређење спомен обележја и мурала у смислу ове одлуке подразумева постављање спомен обележја, ознака или других обележја на постојећим спомен обележјима, њихову реконструкцију и санацију и вођење евиденције о спомен обележјима и муралима.

Изградња, односно постављање спомен обележја

Члан 7.

Иницијативу за изградњу, односно постављање спомен обележја могу поднети државни органи, орган Града, правна и физичка лица и удружења грађана и организације.

Иницијатива из става 1. овог члана подноси се Комисији за споменике и називе улица и очување културно-историјских и традиционалних вредности Града у писаном облику и мора бити образложена.

Иницијатива из става 1. овог члана садржи:

- 1) податке о подносиоцу;
- 2) историјске, уметничке и друге разлоге за изградњу, односно постављање спомен обележја ;
- 3) опис спомен обележја;
- 4) предлог текста који ће бити исписан на спомен обележју;
- 5) друге податке од значаја за изградњу, односно подизање спомен обележја .

Иницијатива може да садржи и предлог места изградње, односно подизања спомен обележја са катастарским подацима.

Члан 8.

У поступку разматрања иницијативе за изградњу, односно постављање спомен обележја, Комисија за споменике и називе улица и очување културно-историјских и традиционалних вредности Града прибавља мишљења и услове организационе јединице Градске управе надлежне за послове урбанизма, а по потреби и мишљење надлежног Завода за заштиту споменика културе и других установа из области културе чији је оснивач Град Врање.

Уколико Комисија прихвати иницијативу из члана 7. ове Одлуке, припрема нацрт одлуке о изградњи, односно постављању спомен обележја и исти доставља Градском већу на разматрање.

Предлог одлуке о изградњи, односно постављању спомен обележја утврђује Градско веће и подноси захтев министарству надлежном за послове културе ради добијања предходне сагласности.

Одлуку о изградњи, односно постављању спомен обележја доноси Скупштина града, по добијању предходне сагласности министарства из става 3.овог члана.

Одлука из става 4.овог члана објављује се у "Службеном гласнику Града Врања".

Члан 9.

Након доношења одлуке о изградњи, односно постављању спомен обележја, Градско веће образује Одбор за спровођење те одлуке (у даљем тексту: Одбор).

Актом о образовању Одбора утврђује се задатак, број чланова и друга питања од значаја за рад Одбора.

У Одбор се именују стручњаци из области културе (историчари уметности, академски сликари, вајари, књижевници и други), урбанизма (архитекте, планери и урбанисти), члан Градског већа у чијем је ресору ова област, члан Комисије за споменике и називе улица и очување културно-историјских и традиционалних вредности Града и друга стручна лица.

У Одбор може да се именује и лице које је обезбедило минимално 50% потребних средстава за подизање споменика.

Административно – техничке послове за потребе Одбора обавља организациона јединица Градске управе у чијој су надлежности послови културе.

Члан 10.

Избор идејног решења за изградњу или постављење спомен обележја врши се на основу јавног огласа, који припрема и објављује Градско веће у једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије.

Пре расписивања јавног огласа, Градско веће може прибавити додатна стручна мишљења субјеката из члана 8.став 1.ове одлуке.

Одбор спроводи поступак по објављеном јавном огласу.

Одлуку о избору идејног решења у смислу става 1.овог члана доноси Градско веће, на предлог Одбора.

Члан 11.

На основу одлуке о избору идејног решења, Град закључује уговор са аутором којим се ближе дефинишу међусобна права и обавезе.

У име Града, уговор закључује градоначелник.

На основу Уговора из става 1. овог члана, организациона јединица Градске управе надлежна за послове урбанизма и комуналне делатности издаје одобрење за изградњу, односно постављање спомен обележја.

Уклањање или премештање спомен обележја

Члан 12.

Спомен обележје се може уклонити или преместити, ако за то постоје оправдани разлози.

Одлуку о уклањању, односно премештању спомен обележја доноси Скупштина града, сходном применом одредаба ове одлуке којим се уређује изградња или постављање спомен обележја.

Реконструкција и санација спомен обележја

Члан 13

Одлуку о реконструкцији или санацији спомен обележја доноси Градско веће, на предлог Стручне комисије, коју образује Градско веће.

Надлежност Стручне комисије јесте редован преглед стања спомен обележја и утврђивање предлога за реконструкцију или санацију спомен обележја.

Стручну комисију обавезно чине историчар уметности, архитекта и грађевински инжењер, као и друга стручна лица.

Актом о образовању Стручне комисије ближе се уређује број и структура чланова Комисије, задаци и овлашћења Комисије и друга питања од значаја за рад Комисије.

Финансирање

Члан 14.

Средства за изградњу, односно постављење и реконструкцију или санацију спомен обележја обезбеђују се у буџету Града.

Средства за намене из става 1.овог члана могу се обезбедити и прилозима, поклонима, донацијама или на други примерен начин од стране правног и физичког лица, удружења или страних држава.

Члан 15.

Правна или физичка лица, удружења и други који обезбеде сва или више од 50% потребних средстава за постављање спомен обележја, имају право да им се име упише на постамент или поред спомен обележја

На захтев лица из става 1. овог члана, Градско веће може одобрити и коришћење маркетиншких права у вези са спомен обележјем, о чему се закључује посебан уговор.

Евиденција о изграђеним и постављеним спомен обележјима

Члан 16.

Евиденцију о изграђеним и постављеним спомен обележјима на територији града Врања која нису категорисана као културна добра води организациона јединица Градске управе у чијој су надлежности послови културе.

Организациона јединица из става 1.овог члана је дужна да у року од 30 дана од дана изградње или постављања спомен обележја о томе онавести надлежан завод за заштиту споменика културе.

Евиденцију о изграђеним или постављеним спомен обележјима која су категорисана као културна добра води надлежан завод за заштиту споменика културе.

III ЗАШТИТА СПОМЕН ОБЕЛЕЖЈА

Члан 17.

Заштита спомен обележја у смислу ове одлуке подразумева одржавање и уређење спомен обележја ради заштите од оштећења и пропадања и одржавања у достојанственом и препознатљивом стању, као и спречавање неовлашћење измене, дораде, измештања, замене или уклањања спомен обележја или његовог дела.

Одржавање спомен обележја

Члан 18

Спомен обележја која су проглашена за културно добро одржавају се по програму заштите непокретних културних добара и у складу са програмом рада Републичког Завода за заштиту споменика културе.

О одржавању спомен обележја која није проглашен за културно добро, старају се надлежна јавна предузећа основана од стране Града за обављање комуналне делатности и надлежна јавна установа чији је оснивач Град, у складу са одредбама ове одлуке, као и други субјекти које актом одреди Градско веће.

Члан 19

Одржавање спомен обележја у смислу ове одлуке подразумева конзервативно-рестаураторско и редовно (комунално) одржавање.

Конзервативно -рестаураторско одржавање обухвата спровођење мера конзерваторско-рестаураторске заштите спомен обележја.

Редовно (комунално) одржавање спомен обележја подразумева: одржавање писаних и других ознака на спомен обележјима да би били видљиви и читки; неговање и обнављање засад, зеленила и цвећа; уредно одржавање ограда, приступних путева, стаза и других објеката, одржавање у исправном стању јавног осветљења и расвете и друге радове на одржавању у исправном стању спомен обележја.

Конзервативно -рестаураторско одржавање спомен обележја врши Јавна установа "Народни музеј" Врање, а редовно (комунално) одржавање спомен обележја врше надлежна јавна предућа за обављање комуналних делатности.

Надлежна јавна предузећа, односно Јавна установа "Народни музеј", дужни су да програме одржавања и заштите спомен обележја утврде својим годишњим програмима пословања, односно рада, на које сагласност даје Скупштина Града.

Члан 20

Средства за одржавање спомен обележја обезбеђују се у буџету Града у оквиру буџетских позиција надлежних јавних предузећа из комуналне делатности и на буџетској позицији Јавне установе „Народни музеј“ Врање.

Заштита спомен обележја

Члан 21.

Физичка и правна лица су дужна да чувају спомен обележја и да се према њима односе са дужном пажњом.

Спомен обележја се не смеју прљати, оштетити или уништити.

Евентуална оштећења или прљања Спомен обележја пријавити организационој јединици Градске управе Града Враћа надлежној за послове културе.

Члан 22.

Правно лице, предузетник или физичко лице које неовлашћено подигне, премести, уклони, оштети или уништи споменик дужно је да успостави пређашње стање, под претњом принудног извршења, о трошку тог лица.

Успостављање пређашњег стања у смислу става 1.овог члана врши се под надзором овлашћеног лица организационе јединице Градске управе у чијој су надлежности послови урбанизма и комуналне делатности, овлашћеног члана Одбора за спровођење одлуке о изградњи, односно подизању спомен обележја, а по потреби и Завода за заштиту споменика културе.

IV НАДЗОР

Члан 23.

Надзор над спровођењем одредаба ове одлуке врши организациона јединица Градске управе надлежна за послове културе.

Инспекцијски надзор врши комунална инспекција, у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Комунална милиција врши овлашћења у складу са законом и другим прописима којима се уређује надлежност комуналне милиције.

V КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Новчаном казном у износу од 120.000 динара казниће се за прекршај правно лице, ако:

- 1) спомен обележје изгради, односно подигне противно чл. 4;
- 2) поступи противно чл. 21;
- 3) неовлашћено подигне, премести, уклони, оштети или уништи споменик и не успостави пређашње стање (чл. 22);
- 4) не поступи по решењу Комуналне инспекције.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

На питања која нису прописана овом одлуком непосредно се примењују одредбе закона и других прописа којима се уређују спомен обележја и планирање и изградња.

Члан 26

Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Града Врања".

СКУПШТИНА ГРАДА ВРАЊА

29.10.2019.године, број: 63-1/2019-10

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Дејан Тричковић, спец.двм,с.р.

ТАЧНОСТ ПРЕПИСА ОВЕРАВА:

СЕКРЕТАР СКУПШТИНЕ

Марко Тричковић